

Дел. бр: 16/2012.
Датум: 13.02.2012.

**ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
ЗАВОДА ЗА РАВНОПРАВНОСТ ПОЛОВА
ЗА 2011. ГОДИНУ**

УВОДНИ ДЕО

Завод за равноправност полова је покрајинска институција основана одлуком Скупштине Аутономне Покрајине Војводине 2004. године у циљу спровођења начела равноправности полова, унапређења политике једнаких могућности, развоја стручног рада и праћења стања у области родне равноправности у АП Војводини, а у складу са ратификованим и потврђеним међународним уговорима и конвенцијама. Доношењем одлуке о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2011. годину, на основу Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне Покрајине Војводине усвојене 23.12.2010. године («Сл. лист АПВ», број 23/2010) обезбеђена су средства за финансирање Завода.

Делатност Завода је одређена чланом 5 Одлуке о оснивању Покрајинског завода за равноправност полова («Службени лист АП Војводине», број 14/2004).

Завод има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом, овом Одлуком и статутом.

Завод послује као установа, у складу са прописима о јавним службама.

Завод може у складу са Статутом обављати и друге делатности за које је регистрован, уз сагласност Скупштине Аутономне Покрајине Војводине.

Завод може образовати радна тела ради обављања појединих послова из своје надлежности у складу са прописима (радне групе, комисије и др.). За обављање појединих стручних послова из своје надлежности Завод може ангажовати друга правна и физичка лица.

Завод активно учествује у спровођењу политике покрајинског органа надлежног за област равноправности полова.

Завод је основан као стручно владино тело у циљу ефикаснијег спровођења мониторинга у области родне равноправности и стварања препорука за интеграцију родне перспективе у све политике, мере, акције и програме које покрајинска влада доноси и спроводи.

Органи управљања Завода су: Директорка, Управни одбор и Надзорни одбор које именује Скупштина АП Војводине на период од четири године.

На седници Скупштине АП Војводине одржане 15.05.2007. године за директорку Завода именована је Весна Шијачки, професорка књижевности из Руме.

На седници Скупштине АПВ одржаној 6. јуна 2011. године, донета је Одлука о именовању директора/ке Покрајинског завода за равноправност полова и тада је Весни Шијачки почео да тече други мандат директорке Завода.

Управни одбор Завода има осам чланова, а Надзорни одбор три члана или чланице.

Управни одбор Завода:

Председница

Жаклина Јацишин, дипл. инжењерка агрономије

Чланови/ице:

Весна Теодосијевић, проф. српског језика за мађарска одељења

Розалија Нађ, преводитељка
Шандор Шереш, средња стручна спрема
Анита Њилаш-Леонов, дипл. инжењерка за заштиту животне средине
Гордана Вуловић, професорка српског језика и књижевности
Катарина Крајновић, дипл. проф. српског језика и књижевности
Вера Новковић, професорка српског језика и књижевности

Надзорни одбор Завода:

Председница
Ливиа Сабо-Корпонаи, дипломирана економисткиња

Чланице:
Гордана Николић, магистарка интердисциплинарних наука
Владислава Игић, дипломирана правница

РЕАЛИЗОВАНИ ПРОГРАМИ

АКТИВНОСТ 1: СРЕДСТВА ЗА РАД ОРГАНА

Образложено у Финансијском извештају о приходима и расходима у 2011. години.

АКТИВНОСТ 2: ЕДУКАТИВНИ ПРОГРАМИ

1. Родна равноправност у нашој општини - Едукација релевантних актера локалних самоуправа за имплементацију принципа родне равноправности са елементима родног буџетирања

Током 2011. године Завод за равноправност полова је, пету годину континуирано, наставио са спровођењем едукативних семинара и обука за запослене у локалним самоуправама, локалне комисије и савете за родну равноправност, доносиоце одлука и ширу стручну јавност. Обуке су спроведене у партнерству са Центром за подршку женама у контексту пројекта *“Јачање институционалних механизма за родну равноправност и спровођење политике једнаких могућности на локалном нивоу”*. Пројекат је реализован уз подршку Амбасаде Краљевине Норвешке.

Одржано је **14 обука/семинара** за запослене у локалним самоуправама у општинама/градовима: Алибунар, Апатин, Бечеј, Инђија, Кањижа, Кула, Нови Сад, Оџаци, Сечањ, Сремски Карловци, Суботица, Шид, Темерин, Вршац.

Едукацију је прошло **55 полазника/ца, 7 мушкараца и 48 жена**. Право на сертификат је стекло 39 учесника и учесница који су им уручени 28. октобра 2011. године у Скупштини АПВ.

Циљ обуке је да повећа степен знања о питању родне равноправности чиме би рад органа јавне управе био унапређен и прилагођен потребама грађана и грађанки, што би довело до активног учествовања локалне власти у промовисању концепта родне равноправности. На тај начин се локалним самоуправама омогућава да делотворније испуњавају своје обавезе у погледу родне равноправности које су гарантоване Уставом Републике Србије али и обавезама које од 2009. проистичу из Закона о равноправности полова (члан 39 Сл. гл. РС.109/09) и бројним међународним документима које је Република Србија ратификовала.

Циљ Пројекта је посвећен *унапређењу* капацитета општинских Комисија, Савета или лица за родну равноправност - тамо где она већ постоје у општинама на територији Војводине, и *формирању* локалних механизма за спровођење политике родне равноправности и једнаких могућности тамо где они не постоје.

Реализацији пројектних активности претходило је истраживање о стању, развијености и активностима механизма за родну равноправност у општинама Војводине. Истраживање је спроведено са циљем да документује развијеност и досадашње активности механизма за родну равноправност у општинама Војводине као и да се идентификују капацитети општина за спровођење политике родне равноправности на локалном нивоу.

Одржане су обуке, семинари и консултације са члановима/цама тела за родну равноправност, запосленима у локалној администрацији и представницама/цима цивилног сектора у одабраним општинама:

- Дводневни семинар – одржан 13. и 14. маја 2011. у Новом Саду
- Једнодневни семинари - одржани 30. и 31. маја 2011. у Кикинди
- Консултације
- Једнодневни семинар на Андrevљу – одржан 9. јуна 2011.

2. Европска унија и родна равноправност

Завод је у 2011. години организовао и реализовао курс „Европска унија и родна равноправност“. То је четврта година како се курс организује, са циљем да се жене и млади интензивније укључе у процес европских интеграција, да се отклоне недоумице и повећа ниво знања о настанку ЕУ, начину функционисања, историјату настанка ЕУ и најважнијим функцијама унутар социјалне политике са акцентом на вредностима родне равноправности.

Циљна група су били апсолвенти/киње, дипломци/ке и постдипломци/ке Универзитета у Новом Саду.

Полазници и полазнице курса су одабрани по принципу пријаве на конкурс, који је био објављен у средствима информисања, и који је садржао критеријуме које треба да испуне кандидати/киње.

Курс је реализован у десет тематских целина у периоду од 24. фебруара до 14. маја 2011. године. У периоду од два и по месеца, четвртом, у вечерњем термину у трајању од по 2 сата у Сали 1 Скупштине АПВ.

Предавачи и предавачице које смо ангажовали, долазе са државних и приватних факултета у земљи и иностранству, из државних институција, међународних организација, невладиног сектора и независних тела. Њихово искуство и ентузијазам, а пре свега врхунска стручност, обележили су Курс и поставили високе стандарде.

Током Курса детаљно су описане и објашњене следеће теме:

1. „Настанак ЕУ – Историја европске идеје“, др Ана Трбовић (Факултет за економију, финансије и администрацију, Београд)
2. „Улога жена у настанку ЕУ“, мр Зорана Антонијевић (ОЕБС, Београд)
3. „Теорије европских интеграција“, др Тања Мишчевић (Факултет политичких наука, Београд)
4. „Институције и начини одлучивања у ЕУ у области родне равноправности“, Даница Тодоров (Канцеларија покрајинског омбудсмана, Нови Сад)
5. „Право Европске уније“, мр Владимир Међак (Канцеларија за европске интеграције, Београд)
6. „Лисабонски уговор и људска права у ЕУ“, мр Сања Мешановић (Канцеларија за европске интеграције, Београд)
7. „Социјалн(е)а политика ЕУ (Рад, запошљавање и родна равноправност)“, др Сенад Јашаревић (Правни факултет, Нови Сад)
8. „ЛГБТ права и ЕУ“, мр Драгана Тодоровић (докторанткиња ЦЕУ, Будимпешта, сарадница Завода за равноправност полова)

9. „Социјалн(е)а политика ЕУ (Гендер маинстреаинг)“, мр Драгана Тодоровић (докторанткиња ЦЕУ, Будимпешта, сарадница Завода за равноправност полова)
10. „ЕУ као економска интеграција“, мр Милош Ерић (Факултет за економију, финансије и администрацију, Београд)
11. „Социјалн(е)а политика ЕУ (Родне студије у ЕУ)“, др Марија Грујић (Институт за уметност и књижевност, Београд)

Курс је уписало 70 полазника и полазница, 50 је полагало тест, а 44 је положило тест. Свечана додела сертификата полазницима/цама Курса одржана је 26. маја 2011. године у Скупштини АПВ.

3. Едукација женских сеоских организација

3.1. Сајам женског предузетништва *Economica*

Завод за равноправност полова и Гаранцијски фонд АПВ учествовали су у раду VI Форума подунавских земаља у периоду од 11. до 13. новембра 2011. године у Сава Центру у Београду, по позиву Првог клуба међународне организације "BPW - Business and Professional Women" из Ниша. Циљ форума је да поспеши женско предузетништво и привредну сарадњу Србије са подунавским земљама.

У оквиру Форума организован је **Сајам женског предузетништва *Economica***, на коме су учествовале привреднице из подунавских земаља, као и из Швајцарске, Словеније, Републике Српске и Италије.

Завод за равноправност полова је том приликом представио своје активности и програме намењене оснаживању жена и подизању економских капацитета женских сеоских организација у Војводини. У организацији Завода, на Сајму женског предузетништва представиле су се и промовисале женске сеоске организације: Актив жена Бачки Јарак (Темерин), ХКПД „Матија Губец“ – секција сламарки из Таванкута (Суботица), Клуб жена Бело Блато (Зрењанин) и Удружење „Банстолка“ из Марадика (Инђија). Изложбени штанд Завода за равноправност полова био је изузетно запажен богатством различитих производа ових женских удружења.

Представнице сеоских удружења из Војводине имале су прилику да размене искуства са другим успешним предузетницама, као и да учествују у тематским радионицама:

- Жене у Србији у процесу приступања Европској унији,
- Механизми заштите жена од дискриминације - искуства и изазови,
- Представљање програма подстицајних средстава за женско предузетништво,
- Интернет као подршка стратешком одлучивању у бизнису – родна равноправност на мрежи, и другим.

3.2. Манифестација - Изложба стваралаштва сеоских жена у Војводини

Поводом обележавања Међународног дана сеоских жена, Завод за равноправност полова, Покрајински секретаријат за рад, запошљавање и равноправност полова и Општина Инђија, су 15. октобра 2011. године организовали "Изложбу стваралаштва сеоских жена у Војводини". Тиме је настављена континуирана промоција стваралаштва сеоских жена у Војводини и програми подстицања економског оснаживања жена Аутономне Покрајине Војводине.

Изложба је одржана у Инђији, у пешачкој зони (улица Војводе Степе). Учествовало је 160 удружења сеоских жена из АПВ.

Централни догађај Манифестације је био посвећен представљању стваралачких потенцијала и производа сеоских жена у Војводини, пре свега аутентичних рукотворина као и производа старих заната који афирмишу традицију и богато културно наслеђе војвођанског вишенационалног амбијента. Изложбу су пратили следећи тематски програми:

- Концерт женских фолклорних група у Војводини,
- Изложба фотографија „Жене на селу у Војводини“,
- Представљање покрајинских програма за подршку сеоским женама у Војводини,
- Презентација добрих пракси и донаторских програма за унапређење положаја жена на селу.

Изложби су присуствовали представници/це Народне скупштине, републичких министарстава, Скупштине и Владе АПВ, покрајинских секретаријата и локалних самоуправа, Туристичке организације Србије и Војводине, Привредне коморе, гости из региона и медији.

На концерту је учествовало укупно 7 женских фолклорних група из Новог Сланкамена, Инђије, Руског Крстура, Таванкута, Старе Пазове, Мужље и Женска певачка група Буњевачког културног центра.

У оквиру манифестације представљени су и покрајински програми за подршку сеоским женама у Војводини, као и донаторски програми у оквиру УСАИД подршке унапређењу положаја жена на селу и агробизнису и добре праксе у областима: жене у пољопривреди, органска производња и био-баште, жене и нове технологије.

3.3. Путујућа изложба фотографија „Жене на селу у Војводини“

Изложба фотографија "Жене на селу у Војводини" представља део програма који су обележили 2009. и 2010. годину као године посвећене сеоским женама у Војводини. Завод за равноправност полова и НВО "Војвођанка – Регионална женска иницијатива" (у сарадњи са Академијом уметности у Новом Саду) и уз подршку Покрајинског секретаријата за рад, запошљавање и равноправност полова и Гаранцијског фонда АПВ, наставили су са организовањем путујуће изложбе фотографија и током 2011. године.

Изложба је у 2011. години гостовала у:

- Београду (Галерија ОЗОН) од 14-18. марта;
- Братислави (Словачка), 5. јул 2011; изложба је организована у оквиру манифестације на којој је представљено народно стваралаштво Словака који живе у Војводини, Мађарској и Румунији. Манифестација је организована под покровитељство Владе Словачке и Министарства за Словаке који живе у иностранству.
- Белом Блату (Дом културе) од 27. август а до 9. октобра.
- Инђији од 12. до 24. октобра у оквиру Сајма стваралаштва сеоских жена
- Бачком Моноштору (Центар грађанских активности), 12. децембар 2011.

Изложбом фотографија "Жене на селу" представљени су портрети три генерације жена, које су до сада увек биле на маргинама друштвених догађаја у нашој земљи. Изложба није само приказ свакодневног живота жена на селу, већ кроз примере добрих пракси, указује на

чињеницу да код жена на селу постоји спремност да мењају своју улогу у породици, заједници и друштву уопште.

4. Програм за подстицање запошљавања и самозапошљавања рањивих група жена у АПВ 2009 – 2011.

Програм је реализован у две фазе:

1. прикупљање података и мапирање капацитета женских ромских организација у Војводини,
2. едукација о самозапошљавању Ромкиња активисткиња чланица женских ромских удружења.

Формирана је База података која садржи актуелне контакте, опште податке, капацитете и активности женских ромских удружења и ромских удружења која се баве положајем Ромкиња. За анкетни део истраживања Завод је ангажовао четири Ромкиње активисткиње, а за програм едукација две Ромкиње.

Едукацију је похађало 10 ромских активисткиња које до сада нису имале прилике да прођу обуку о самозапошљавању.

Циљ семинара је упознавање учесница са основним појмовима у вези са писањем и попуњавањем бизнис плана и писања биографије.

Учеснице су у евалуационом листу оцениле тему семинара одличном оценом као и рад тренерица. Као предлог за даљим усавршавањем наводе потребу за обуком на рачунару и курсом енглеског и немачког језика.

5. Родна равноправност у наставним плановима и програмима

У оквиру програма „Родна равноправност у наставним плановима и програмима“ Завод је организовао и реализовао програм стручног усавршавања „Родна равноправност“. Циљна група су учитељи и учитељице основних школа у општинама (Рума, Бачка Паланка и Вршац) у којима је претходило анкетно истраживање о познавању појма и значаја концепта родне равноправности и потреби увођења теме у наставни програм.

Програм стручног усавршавања „Родна равноправност“ акредитован је од стране *Завода за унапређивање образовања и васпитања*. Циљ Програма је унапређење компетенција наставног кадра и стручних сарадника/ца за увођење родне перспективе у образовни процес, као и подизање мотивације за примену стечених знања и вештина у школској пракси.

Повод за организовање семинара јесу резултати анализе Наставних планова и програма основних школа у Србији коју је Завод за равноправност полова током 2009. и 2010. године спровео у циљу сагледавања присутности концепта родне равноправности у наставним плановима, школским програмима, уџбеницима и наставној пракси.

Резултати анализе и истраживања показали су присутност стереотипа и код ученика/ца и код учитеља/ица. Имајући у виду да се родне улоге усвајају у породици/кући, на улици, са вршњацима, путем медија, уметности, културе или религије, а ценећи да школа игра пресудну улогу у процесима социјализације и одрастања, анализа и истраживање је указало на потребу за променом стереотипног/неприхватљивог обрасца који очигледно утиче на диспарат између дечака и девојчица и њиховим могућностима за образовање и запошљавање и опцијама које су им на располагању, као и на потребу за едукацијом наставног кадра у основним школама.

Узевши у обзир добијене податке, Завод за равноправност полова организовао је едукацију о родној равноправности за учитеље и учитељице из наведене три општине сматрајући да евентуалне недостатке родно несензитивних наставних садржаја, учитељи/ице могу надокнадити увођењем родне перспективе у образовни процес.

Семинар је похађало **47 учитељица и учитеља и стручних сарадника/ца из 27 основних школа** са територије наведених општина. Поред учитеља/ца, присуствовале су и представнице Друштва учитеља Војводине, просветне саветнице, председници/це Актива директора основних школа, као и представници/е локалне самоуправе Одељења за друштвене делатности и образовања из општина Рума, Бачка Паланка и Вршац.

Програм обуке за учитеље/це и стручне сараднике/це трајао је 2 дана (15 сати) у свакој општини, а активности су биле распоређене у 4 блока од по 90 минута, са три паузе и додатним терминима за упознавање, дискусију и завршну евалуацију.

Семинар стручног усавршавања *Родна равноправност* осмишљен је као интерактивни, искуствени, рефлексивни и кооперативни процес учења. Обухватио је неколико тематских целина: Увод у родну равноправност: пол и род; Подела родних улога; Родна репрезентација у медијима; Чему нас учи култура; Социјализација: учење родних улога; Стереотипи и предрасуде; Дискриминација, сексизам и родна равноправност; Родна анализа као метод; Идеје за акцију (различите могућности деловања на унапређивању родне равноправности).

Специфични циљеви семинара су усмерени на: преношење основних знања о питањима родне равноправности; затим на оснаживање за успешно аргументовање у корист родне равноправности и промоцију принципа равноправности, демократичности, праведности и једнаких могућности; подстицање мотивације за промену ставова и понашања у складу са родном равноправношћу; мотивисање наставника/ца за интеграцију родне перспективе у наставу, као и на стицање вештина за постизање родне равноправности у школском контексту и развијање одговорности код ученика/ца за активно деловање у прилог родне равноправности.

Носилац акредитованог едукативног програма је Удружење за сарадњу и посредовање „Мост“ из Београда.

Након одржаног семинара сви учесници/це који/е су задовољили/е критеријуме акредитованог програма, добили су сертификат који потврђује да су прошли програм стручног усавршавања.

Резултати евалуације учесника/ца програма показали су да су циљеви семинара у потпуности остварени и да ће им знање усвојено на семинару помоћи да унапреде свој рад.

6. Политичке странке као потенцијал за увођење родне равноправности у јавне политике

Тренинг програм „*Политичке странке као потенцијал за увођење родне равноправности у јавне политике*“ покренут је са циљем да се истакне значај улоге жена у политици на локалном нивоу, у контексту предстојећих локалних избора. Посебан циљ је усмерен на повећање учешћа жена у оквиру изборних кампања, и афирмисање родно осетљивих политика и предизборних политичких платформи које би укључиле стварне потребе мушкараца и жена у локалним заједницама.

Потреба за организовањем тренинг програма проистекла је из резултата **Истраживања о присуству жена кандидаткиња у медијима током предизборних кампања за локалне и покрајинске изборе 2008. године**, као и резултата **Истраживања о капацитетима политичких странака у Војводини за остваривање родне равноправности из 2010. године**, који су указали на потребу повећања нивоа знања о артикулацији питања родне равноправности и учешћа жена у политичким процесима, како унутар странака тако и приликом формулисања и спровођења јавних политика.

Тренинг програм намењен је председницама/ама општинских/градских одбора парламентарних странака свих 45 општина и градова Војводине, чланицама женских мрежа у оквиру политичких странака, као и представницама/цама странака који/е су посланици/е у покрајинском или републичком парламенту.

У оквиру програма првобитно је формирана база података свих политичких странака које партиципирају у скупштинама општина/градова у 45 општина/градова у Војводини.

Позвани су председници/це општинских и градских одбора, шефови/це изборних штабова, представнице женских форума и мрежа, са циљем да их мотивишемо да у предстојећој изборној кампањи више промовишу родне политике и жене кандидаткиње. Тренинг програм обезбеђује додатна знања о принципима и циљевима политике уз уважавање родне перспективе, и нуди учесницима/цама увид у постојеће податке и истраживања када је реч о положају жена у политици. Учесници/е имају прилику да се упознају са примерима добре праксе и добију практична упутства и алате за даљи рад у увођењу родне равноправности у јавне политике у локалној заједници.

Обуку су похађали представници/це из **10 општина/градова**, укупно **98 представника/ца (73 жена и 25 мушкараца)** из општинских и градских одбора политичких странака и Форума жена из општина **Жабал, Сента, Бачка Паланка, Рума, Беочин, Житиште, Нова Црња, Стара Пазова и градова Нови Сад и Зрењанин**.

Тренинг програму одазвали су се општински и градски одбори: Демократске странке, Социјалистичке партије Србије, Демократске странке Србије, Уједињених региона Србије, Лиге социјалдемократа, Савеза војвођанских Мађара, Партије уједињених пензионера Србије, Народне партија, Српске радикалне странке и Демократског савеза Хрвата у Војводини.

Као резултат *Истраживања о капацитетима политичких странака у Војводини за остваривање родне равноправности*, које је Завод за равноправност полова спровео током 2010. године, настала је публикација **„Капацитети политичких странака у Војводини за остваривање родне равноправности“** ауторки Ане Пајванчић и Вишње Баћановић.

Књига је промовисана 25. јануара 2011. године у Скупштини АП Војводине.

О значају истраживања и добијеним резултатима, поред Весне Шијачки, директорке Завода за равноправност полова, говориле су рецензенткиње проф. др Невена Петрушић, повереница за заштиту равноправности, проф. др Зорица Мршевић, са Института друштвених наука, проф. др Дубравка Валић Недељковић (Филозофски факултет, Нови Сад), проф. др Слободанка Марков (Природно-математички факултет, Нови Сад).

АКТИВНОСТ 3: ИСТРАЖИВАЧКИ ПРОГРАМИ

1. Активности на побољшању положаја жена са инвалидитетом у Војводини

Програм који се тиче активности на побољшању положаја жена са инвалидитетом, Завод је реализовао у 2011. години у сарадњи са НВО „...Из круга - Војводина“. У питању је превод студије „Род и инвалидност“ уредница Бони Џ. Смит и Бет Хачисон, Универзитет Ратгерс, 2004. Студија садржи четири поглавља (Позиције, Жудња и идентитет, Уметност и тело, Грађанство и конзумеризам) у којима ауторке истражују пресек између рода и инвалидности у уметности, потрошачкој култури, исцељењу, личним и приватним сферама, као и приказ инвалидности у јавним доменима – како у друштвеној имагинацији, тако и у друштвеном активизму.

Ово издање садржи нова открића не само о дискриминацији која се спроводи над женама и особама с инвалидитетом, него и о продуктивним паралелизмима између те две категорије. Превод и објављивање студије „Род и инвалидност“ је вишеструко значајан, пре свега због недостатка овакве литературе из ове области.

АКТИВНОСТ 4: ПРОМОТИВНИ ПРОГРАМИ

1. Институције у служби права

У 2011. години Завод је наставио са програмом „Институције у служби права“. Приоритетни циљ овог програма је допринос ефикаснијем остваривању женских права. Посебни циљеви Програма посвећени су стварању услова за адекватно информисање о мерама и програмима заштите женских људских права, подстицању жена на активно решавање проблема и развијању поверења у институције система. Програм је започет реализацијом *Инфо-шалтера за жене* у четири општине у АП Војводини (Кикинди, Житишту, Руми и Бачу).

Постигнути резултати овог пилот-програма је: систематизација два радна места у области родне равноправности у општинској управи Житиште, односно функционисање *Инфо-шалтера за жене* у општини Рума уз финансијску подршку локалне самоуправе.

Завод је од августа до децембра 2011. године подржао рад *Инфо-шалтера за жене* у општини Бач. Током шест месеци рада пружено је 108 услуга, информације је тражило 39 мушкараца и 91 жена.

2. Десет година женског активизма у Војводини

2.1. Кампања „16 дана активизма против насиља над женама“

Завод за равноправност полова је Међународну кампању “16 дана активизма против насиља над женама” обележио Изложбом «Плакатима против насиља над женама» и проглашењем награђених аутора/ки.

Изложба је резултат наградног конкурса за дизајн плаката односно радијског пакета о борби против насиља над женама, који је Завод расписао у децембру 2010. године. Конкурс је намењен студентима и студенткињама Академије уметности (АУ) у Новом Саду /Одсек

ликовних уметности/, као и студентима и студенткињама Филозофског факултета (ФФ) у Новом Саду /Одсек за медијске студије/. Циљ овог конкурса је успостављање сарадње са АУ и ФФ и укључивање младих академских грађана/ки у Кампању како би изразили идеје и поруке о неопходности борбе против родно заснованог насиља и промовисали ненасилни модел живота.

Циљ конкурса је испуњен у смислу подстицања младих уметника и уметница, односно будућих новинара и новинарки да својим креативним потенцијалима, на друштвено ангажован начин, допринесу видљивости овог друштвеног проблема.

На конкурс за медијски производ /радио-пакет/ учествовали су студенти и студенткиње III године Одсека за медијске студије на Филозофском факултету у Новом Саду са 6 радио пакета (2 аутора и 6 ауторки). Одлуком жирија награђен је рад ауторке Радмиле Шуљагић.

Радио пакети су током 2011. године емитовани на 21 радио станици у Војводини које су прихватиле да се укључе у Кампању и на тај начин дају свој допринос борби против насиља над женама: Радио Доњи Срем Пећинци; Радио Врбас; Радио Футог; Радио ВК Кикинда; Радио Панчево; Радио Шид; Радио Инђија; Радио 021 Нови Сад; Радио Суботица; Радио Ковачица; Радио Зрењанин; Радио Беочин; Радио Бела Црква; Радио Нови Сад; Радио Сечањ; Радио Сомбор; Радио Актив Бечеј; Радио Нови Бечеј, Радио Срем Рума; Радио Регије Бачка Топола.

На конкурс за ликовно решење пријављено је 29 радова, од тог броја изабрано је 18. Најбољи радови објављени су у каталогу и представљени изложбом у Новом Саду 30. јуна 2011. у Свечаном холу Владе Војводине, а у периоду од септембра до децембра 2011. године у још 5 градова и општина у Војводини - Руми, Зрењанину, Панчеву, Кикинди и Бечеју.

Гласовима посетилаца на изложбама у наведеним општинама и градовима, награђена су три рада: са највише гласова - рад студенткиње мастер студија Јелене Поткоњак, друго место - рад студенткиње III године Андрее Мерњик, и треће место - рад Драгане Кнежевић, студенткиње IV године Академије уметности у Новом Саду.

Свечано проглашење награђених плаката на тему борбе против насиља одржано је 25. новембра у Клубу посланика у Скупштини АПВ на дан почетка међународне кампање „16 дана активизма против насиља над женама”. Свим ауторима и ауторкама плаката и радио-пакета уручене су захвалнице за учешће у Кампањи.

Изложба *Плакатима против насиља над женама* још једном је постављена у Новом Саду, у центру града у пешачкој зони у улици Краља Александра у време Кампање «16 дана активизма против насиља над женама» од 25.11. до 10. 12. 2011. године.

2.2. Мапирање графита мржње

Завод за равноправност полова реализовао је Кампању *Мапирање графита мржње* у Новом Саду са циљем да скрене пажњу на забрињавајућу распрострањеност графита који позивају на

насиље, линч и дискриминацију по различитим основама, при чему велики удео чине поруке мржње према припадницима/ама ЛГБТ популације¹.

Међународни дан борбе против хомофобије и трансфобије - 17. мај, био је прилика да Завод представи Мапу графита, а затим апелује на надлежне инспекцијске органе и полицију да се овом озбиљном проблему супротставе на одлучнији начин, у складу са Уставом, Законом о забрани дискриминације и ратификованим међународним уговорима о људским правима. Сви подаци о графитима, прикупљени током кампање, су прослеђени Покрајинском омбудсамну, а затим градским надлежним органима, у нади да ће бити хитно уклоњени.

Мапирано је и фотографисано 224 графита мржње, при чему се више од пола (56%) односе на говор мржње према ЛГБТ популацији, што рефлектује висок ниво хомофобије и трансфобије у друштву, већ годинама. Преосталих 44% се односе на графите мржње, на основу националне, етничке и религијске припадности, док се 5% односи на друга лична својства као што су пол и инвалидитет. Од тога највише је заступљена мржња према Ромима (63%), затим Албанцима (17%), Хрватима (13%), али и према Кинезима (7%). Од укупног броја мапираних графита чак 35% позивају на одузимање живота.

Делови града који су обухваћени кампањом су: Бистрица, Детелинара, Авијатичарско насеље, Сателит, Банатић, Роткварија, Сајмиште, Грбавица, Адамовићево насеље, Лимани I, II, III и IV као и подручје Подбаре и ужег Центра. Највећа концентрација графита мржње који изражавају хомофобију је примећена у подручју Банатића, Бистрице, Сателита и Детелинаре. Значајан број оваквих графита се налази на прометним локацијама, те је свакодневно велики број грађана/ки њима изложен, што додатно отежава рад на смањењу забрињавајућег нивоа хомофобије, који неретко има тешке последице.

Размере овог великог проблема, и последице које изазива, постале су јасне током 2009. и 2010. године када питање ЛГБТ права улази у сферу јавне дебате, подстакнуто догађајима као што су доношење Закона о забрани дискриминације, неуспели покушај да се Парада поноса организује 2009. године, као и околностима које су обележиле одржавање Параде поноса 2010. године.

АКТИВНОСТ 5: ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Издавачка делатност Завода у 2011. је обухватила штампање:

а) Збирке текстова треће генерације полазника/ца курса „Европска унија и родна равноправност 3“. Књига садржи 14 есеја треће генерације полазника и полазница Курса који аналитично сагледавају кључне теме и сегменте процеса европских интеграција у нашој држави. Посебан део књиге садржи радове и портрете о познатим феминисткињама и просветитељкама, њиховим интелектуалним капацитетима и стваралачким енергијама. Збирка је штампана у 300 примерака и доступна је јавности у Библиотеци Матице српске, Централној универзитетској библиотеци у Новом Саду и у електронској форми на сајту Завода за равноправност полова.

¹ ЛГБТ је акроним који се односи на лезбејке, гејеве, бисексуалне и трансродне особе. ЛГБТ се користи да би се једном речју именовале различите групе. Ово је најраспрострањенији термин којим се означавају различите сексуалне и полно/родне особе.

б) докторску дисертацију Мирјане Докмановић „Глобализација и развој заснован на људским правима из родне перспективе“.

Објављивањем ове дисертације Завод започиње едицију докторских радова из области родне равноправности. Ова едиција има за циљ да представи и афирмише стручњаке и стручњакиње у области родне равноправности и њихове домете.

Видљивост програма:

Сви описани програми и активности медијски су промовисани, а све информације у вези са програмским активностима ажуриране су на сајту Завода и званичној презентацији Владе АП Војводине.

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

- Учествовање у пројекту „Богатство различитости“

Дунавски туристички Кластер Истар21 у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за привреду Владе Војводине реализовао пројекат “Богатство различитости”. Овај пројекат има за циљ да кроз развој мултикултуралне туре кроз Војводину и Подунавље представи овај део Европе као јединствен туристички производ.

Путем конкурса, који је отворен 20. јуна 2011. године, пристигло је 45 пријава из руралних средина у АПВ са циљем да представе туристичке потенцијале и спремност да промовишу културно наслеђе, обичаје, традицију, старе занате и аутентичне локалне производе.

Директорка Завода је у својству чланице Комисије за избор најспремнијих села, обишла 22 пријављене дестинације у Војводини у периоду од 18. јула до краја августа 2011. године.

У току овог пројекта врло успешно су промовисани вински путеви, манастири, салаши, бање, манифестације и други туристички садржаји.

Од 45 пријава, Комисија је изабрала 14 села као најспремнијих за креирање туристичког производа, препознатљивост на тржишту и пријем туриста. То ће допринети формирању бренда целог подручја.

- Завод је и у 2011. као и претходних година, учествовао у Универзитетском програму радне праксе коју организују Скупштина АПВ, Покрајинска влада и Новосадски универзитет.

- Директорка и стручне сараднице Завода су током 2011. године учествовале на бројним конференцијама, састанцима, презентацијама, округлим столовима и кампањама:

1. Учествовање у манифестацији „Сремски колач“, 19. фебруар 2011, Рума
2. Сарадња са Радио-телевизијом Војводина у снимању серијала о женама на селу у Војводини
3. Учествовање у АДА пројекту „Јачање јавних служби у процесу пружања помоћи код оснивања нових предузећа“ и израда рада на тему „Економско оснаживање сеоских жена у Војводини“; јануар/фебруар 2011, у организацији Покрајинске службе за запошљавање, Гаранцијског фонда АПВ и аустријске агенције WIFI.

4. Панел дискусија у оквиру кампање за једнаке могућности за жене у области рада - „Јавна дискусија о дискриминацији жена у области рада“, 15.4. 2011, Зрењанински едукативни центар (ЗЕЦ), Зрењанин
5. Присуство на свечаном отварању Сигурне куће и војвођанске сувенирнице у Сомбору, 20.04.2011.
6. Завршна конференција Покрајинског секретаријата за рад, запошљавање и равноправност полова у оквиру пројекта "Ка политици родног буџетирања у АП Војводини", 10. јун 2011. године, Конгресни центар Мастер, Нови Сад
7. Састанак Савета пројекта „Ка политици родног буџетирања у АПВ – друга фаза“ , 23.06.2011, Каштел Ечка
8. Промоција филма „Излазак из Гета“, 12.07.2011, хол Владе АПВ
9. Посета 26. колонији наиве и техници сламе, Таванкут, 20.07.2011.
10. Састанак са UN WOMEN, 15. септембра 2011, Влада АПВ
11. Фестивал женског активизма и уметности Феминиш, 24. септембар 2011, Ниш
12. Састанак Радне групе поводом израде нацрта Стратегије за побољшање економског положаја жена у Војводини, 4. -5. октобар 2011, Андrevље.
13. Промоција књиге проф. др Зорице Мршевић „Ка демократском друштву – родна равноправност“, 6. октобар 2011., Клуб посланика, Скупштина АПВ
14. Састанак са Удружењима жена из општине Темерин, 7. октобар 2011.
15. Семинар „Пословни протокол“, 12. октобар 2011, Београд; Центар за развој људских ресурса и менаџмент – МНГ Центар
16. Конференција за медије поводом Сајма стваралаштва сеоских жена у Инђији, 13. октобар, Инђија
17. Додела сертификата учесницима у пројекту „Јачање институционалних механизма за остваривање родне равноправности“, Скупштина АПВ, Клуб посланика, 28.10.2011.
18. Директорка Завода за равноправност полова Весна Шијачки је од 2-4. новембра 2011. учествовала у Регионалној конференцији „Равноправност полова на локалном нивоу власти“ у Бања Луци, на позив Гендер центра – центра за једнакост и равноправност полова Владе Републике Српске.
19. Састанак са УГ „Новосадски хуманитарни центар“ поводом учествовања Завода у изради Локалног акционог плана за Роме (са акцентом на Ромкиње), 8.11. 2011, Скупштина града Новог Сада
20. Учествовање у конференцији Данубе Нет, 11.11. 2011, Сава центар, Београд
21. Конференција „Шансе и избори за ромске девојчице“, 16.11.2011, Скупштина АПВ, сарадња са УГ „Новосадски хуманитарни центар“
22. Састанак са координаторкама Ноћи музеја поводом учествовања Завода у овој манифестацији у 2012. години (18.11.2011).
23. Стручни скуп о америчким искуствима у области сузбијања трговине људима – „Координирана акција против трговине људима - америчка искуства“, Велика сала Скупштине Војводине, 1.12.2011.
24. Семинар из области родне равноправности и медијског наступа удружења жена, Асоцијација словачких удружења жена, 4.12.2011, Ковачица
25. Додела годишње награде у области равноправности полова, 9.12.2011, Скупштина АПВ
26. Изложба фотографија „Жене на селу у Војводини“, Бачки Моноштор, 12.12.2011.
27. Снимање новогодишње ТВ емисије ПЕТказање (РТВ), 17.12.2011, Зрењанин. Учествовала женска сеоска удружења из Војводине.
28. Промоција публикације „Увод у родне теорије“, Филозофски факултет, 22.12.2011, Нови Сад

29. Јавна расправа о Нацрту стратегије за економско оснаживање жена, Природњачки музеј, 28.12.2011, Нови Сад
30. Подршка објављивању приручника „Куглоф за почетнике“, ауторке Пламенке Розине

**ЗАВРШНИ РАЧУН
ЗА ПЕРИОД ОД 01.01-31.12.2011. године**

ЗАВОД ЗА РАВНОПРАВНОСТ ПОЛОВА

21000 НОВИ САД

Матични број 08820988

Шифра делатности 5811

ПИБ 103504639

Завод за равноправност полова пословне књиге води у складу са Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Сл.гласник РС“, број 114/2006).

Средства за реализацију програма и пројеката, у складу са делатностима утврђеним Статутом и другим планским документима Завода, обезбеђена су из буџета АП Војводине.

Основни извор прихода утврђен је у Одлуци о буџету АП Војводине за 2011 годину („Сл. лист АП Војводине“, број 23/2010,) на позицији осталих дотација и трансфера.

У 2011 години из буџета АП Војводине оставрен је приход од **9.240.000,00** динара.

У 2011. годину пренето је неутрошених средстава из буџета АП Војводине у износу од **988.282,24** динара.

Завод је у 2011. години остварио приход по основу споразума о пословној сарадњи Завода и Гаранцијског фонда АПВ у вези учешћа на VI Форуму « BPW Danube Net SME WEEK 2011» у оквиру активности Завода «Едукације женских сеоских организација» у износу од **15.160,03** динара.

Завод је у 2011. години остварио приход од Градске управе за социјалну и дечију заштиту (Управа за додатак на децу) у износу од **1.279.063,00** динара.

Укупни приходи у 2011. години износе **11.522.505,27** динара.

Амортизација основних средстава износи **63.829,18** динара.

Укупни расходи у 2011. години износе **9.888.334,92** динара.

Разлика прихода и расхода у 2011. години-суфицит износи **1.634.170,35** динара.

Разлика прихода и расхода у 2011. години (са амортизацијом)-суфицит износи **1.570.341,17** динара.

Бруто зараде запослених исплаћиване су по одредбама Закона о платама у државним органима и јавним службама. Завод за равноправност полова у 2011. години имао је 4 запослене (директорка, виша стручна сарадница за финансијско-књиговодствене послове, виша стручна сарадница за односе са јавношћу, виша стручна сарадница за опште и кадровске послове) на основу ефективних часова рада за 2011. годину са просечном бруто зарадом од 92.958,39(нето просечна зарада 65.163,83) динара по раднику.

У 2012.годину пренето је неутрошених буџетских средстава у износу **1.634.170,35** динара.

Директорка
Весна Шијачки